

## Konference Český kras včera, dnes a zítra



Při příležitosti 50. výročí vyhlášení chráněné krajinné oblasti Český kras proběhla ve dnech 2.–4. listopadu 2022 v Praze a ve Svatém Janu pod Skalou konference, kde byly prezentovány výsledky výzkumů i praktické péče zaměřené na zachování přírodních a krajinných hodnot území Českého krasu. Konference byla slavnostně zahájena setkáním v Senátu České republiky. Zde byla připomenuta především historie zkoumání Českého krasu, která vedla ke vzniku oblasti chráněné zákonem. Osobností, jež se podílely na zdokumentování stavu a vývoje tamní přírody, je celá řada. Rozsah tohoto článku, a dokonce ani celé konference nestačí na to, aby byli všichni jmenováni. Přesto byly na slavnostním večeru vzpomenuy alespoň tři významné osobnosti, bez nichž si nedovedeme Český kras představit – Joachim Barrande, Vojen Ložek a Petr Moucha. Právě příspěvky posledně jmenovaného, který byl prvním vedoucím Správy chráněné krajinné oblasti Český kras, věnované okolnostem předcházejícím vzniku CHKO a prvním letům její existence, ocenili účastníci konference potleskem.

Další dva konferenční dny už byly zaměřeny na současný stav přírody Českého krasu a na výsledky posledního vývoje v porovnání s předchozími poznatky. Celkových 44 plánovaných prezentací bylo doplněno exkurzí v náročném terénu. Díky přednášejícím a využití času do pozdních večerních hodin se stihl celý program včetně komentované prohlídky kláštera. Dopolední exkurze umožnila účastníkům vidět opatření v lesích a také zásahy směřované na podporu entomofauny prováděné Spolkem Třesina pod vedením Pavla Skalý.

Řada prezentací z konference již byla publikována, některé články jsou ještě v přípravě. Zde bych rád upozornil na ty,

**1** Konferenční exkurze skalní stepí a řídkými lesy nad obcí Hostim, kde příkladná opatření na ochranu přírody provádí Spolek Třesina.

**2** Krásný prostor pro konání konference, barokní refektář v klášteře ve Svatém Janu pod Skalou, poskytla Svatojánská kolej – vyšší odborná škola pedagogická. Po oba dny byl hlavní i vedlejší sál zaplněn, což potvrdilo nebývalý zájem o konferenci. Snímky: J. Prach

jejichž výběr jsem podřídil úvahám, kam směřovat ochranu přírody Českého krasu v budoucnosti. Mezi ně určitě patří příspěvek Jiřího Bruthanse, ve kterém představil výsledky stopovací zkoušky podzemních vod v povodí Bubovického potoka. Poznatek o rychlosti, kterou se dostává voda z Bubovic až do podzemních vod ve Sv. Janu, je překvapující a je impulzem



k širšímu pohledu na problematiku vlivu odpadních vod v Českém krasu. Takovou první aplikací může být snaha o navržení opatření k nakládání s vyčištěnými odpadními vodami z obcí v rámci nyní zpracovávané studie. Důležité je, že k tomuto tématu se scházejí ochránci přírody s představiteli obcí i provozovatelem čistíren odpadních vod, a to za zájmu komunity občanů žijících v Českém krasu. Z celého bloku přednášek věnovaného lesům, lesním ekosystémům, flóře a vegetaci bylo zřejmé, že v následujícím období bude v Českém krasu stále více nabývat na významu hospodaření zaměřené na podporu biodiverzity. Největším úkolem ochrany přírody je najít novou motivaci pro takové hospodářské postupy, které se mohou zdát proti zvyklostem posledních 70 let jako ekonomicky překonané, neodpovídající dnešním potřebám produkce dřeva a potravin. Nelze se spoléhat na to, že budeme dřívější postupy, jako je např. pěstování nízkých a středních lesů a pastva na extrémních stanovištích, požadovat po vlastních pozemcích, kteří na nich hospodaří, a hradit ekonomickou újmu, která jim vzniká oproti tomu, kdyby hospodařili dnešními komerčními způsoby. Příspěvky např. Karla Žáka, Lucie Juříčkové, Daniela Stolze, Jana Rolečka, Tomáše Tichého, Jindřicha Pracha, Josefa Mottla, Petra Karlíka, Tomáše Černého, Jiřího Vaníčka a mnohých dalších shrnují myšlenky, na kterých bude v následujících letech postaven přístup k ochraně přírody v Českém krasu. Důležité informace také zazněly v prezentacích zabývajících se vztahem k obyvatelům a návštěvníkům CHKO. Dobrá komunikace a z ní vyplývající motivace lidí budou rozhodující pro zachování krásy a bohatosti tohoto území.

Poděkování patří organizátorům, účastníkům a všem, kteří se Českému krasu věnují profesně nebo i jen ze zájmu. Pro praktickou ochranu přírody je celá konference výzvou na další léta. Prvním krokem bude jistě intenzivnější postup k lepší ochraně Karlického údolí, tak jak současný stav kriticky dokumentoval Petr Karlík.

K tématům studovaným v Českém krasu se ještě v Živě vrátíme v sérii příspěvků v příštím ročníku.